

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Bělecký Mlýn s.r.o.**
sídlem Šemberova 66/9, 772 00 Olomouc
zastoupený advokátem Mgr. Markem Gocmanem
sídlem 28. října 219/438, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2022, č. j. KUOK 67767/2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně brožil žalobce proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu

města Prostějova ze dne 25. 4. 2022, č. j. PVMU 65177/2022 40, kterým byl žalobci předepsán odvod za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (dále „ZPF“) pro novostavbu lávky přes řeku Romži u penzionu Bělecký mlýn o výměře 17 m² na pozemku p. č. 898 v k. ú. Zdětín na Moravě v celkové výši 24 128 Kč, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě namítl žalobce zkrácení svých práv, které mělo spočívat v nesprávném závěru, že se v případě dotčeného záměru nejedná o účelovou komunikaci sloužící k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků, a tudíž o výjimku dle § 11a odst. 1 písm. d) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, pro kterou se nestanoví odvod za odnětí půdy ze ZPF. Dále konkrétně zdůvodnil, proč se v případě lávky má jednat o účelovou komunikaci a proč podle jeho názoru slouží lávka jako účelová komunikace k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí s tím, že žalobní námitky korespondují s námitkami odvolacími. K věci uvedl, že žalobce požádal o udělení souhlasu k odnětí půdy ze ZPF, který mu byl udělen pro účely realizace záměru deklarovaného jako lávka pro pěší, nikoliv jako účelová komunikace určená k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Určení, že komunikace bude sloužit k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků by muselo být patrné už ze záměru a dokumentace neobsahuje záměr komunikace, která by směřovala k pozemku p. č. 911, jenž je součástí ZPF. V nyní projednávané věci se nejedná o výstavbu účelové komunikace určené k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků, ale o samostatnou stavbu lávky pro pěší přes vodní tok. Argumentace žalobce ohledně definičních znaků veřejně přístupné účelové komunikace a ohledně důvodů vymezení a podmínek užívání tzv. „Veřejně přístupné oblasti“ je podle něj nesouvisející s meritem věci. Dále se v podrobnostech vyjádřil k umístění stavby a širším souvislostem věci.

III. Posouzení věci

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“) a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu a dokazování provedeného u jednání.
5. Jedinou otázkou, kterou měl zdejší soud v tomto řízení zodpovědět, je, zda záměr žalobce – lávka přes řeku Romži u penzionu Bělecký mlýn o výměře 17 m² na pozemku p. č. 898 v k. ú. Zdětín na Moravě podléhá odvodu za odnětí půdy ze ZPF, nebo tomuto odvodu dle § 11a zákona o ochraně ZPF nepodléhá.
6. Podle § 11a odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ZPF se odvody za trvale odňatou půdu nestanoví, jde-li o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pro výstavbu účelových komunikací sloužících k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.
7. Před posouzením konkrétní situace žalobce je vhodné zdůraznit, že celý § 11a zákona o ochraně ZPF představuje soubor taxativně vymezených výjimek z jinak obecného pravidla,

že za odnětí půdy ze ZPF je třeba uhradit odvod. Stejně jako u každé výjimky je i v případě § 11a zákona o ochraně ZPF na místě spíše restriktivní výklad.

8. Dále z § 9 odst. 1 zákona o ochraně ZPF vyplývá, že souhlas s odnětím zemědělské půdy ze ZPF musí být dán předem, před povolením záměru dle jiného právního předpisu. Jinými slovy pro posouzení toho, zda se jedná o výjimku z povinnosti uhradit odvod ze ZPF, je na prvním místě podstatná vůle stavebníka, jaký chce vybudovat záměr, resp. jaký záměr má být povolen v jiném řízení (typicky stavebním).
9. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal 14. 12. 2020 žádost o trvalé odnětí půdy ze ZPF s tím, že bude dotčen pozemek p. č. 898 v k. ú. Zdětín na Moravě a účelem odnětí měla být novostavba lávky přes řeku Romže k penzionu Bělecký mlýn. V rámci přílohy k žádosti – vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na ZPF, žalobce uvedl, že „*Investor vyhodnotil pro svůj další vývoj potřebu přechodu přes vodní tok.*“, v části 4. téže přílohy k výpočtu odvodu za odnětí půdy ze ZPF žádné osvobození dle § 11a zákona o ochraně ZPF neuplatnil a naopak vypočetl odvod za odnětí shodně s tím, jak mu byl následně vyměřen. V souladu se žádostí byl vydán žalobci souhlas s odnětím půdy ze ZPF a následně vyměřen odvod.
10. Ze správního spisu tedy vyplývá, že žalobci byl vydán souhlas s odnětím půdy ze ZPF a vyměřen odvod přesně pro záměr, o jaký žádal. Teprve v odvolání proti výměru odvodu žalobce začíná tvrdit, že vlastně chtěl postavit a postavil spojnici účelových komunikací za účelem obsluhy zemědělských pozemků.
11. Z pohledu soudu je tato argumentace zcela zjevně účelová a vedená snahou dosáhnout snížení odvodu za odnětí půdy ze ZPF buď na 0 Kč (viz argumentace v žalobě), nebo na nižší částku s ohledem na odnětí menší plochy (viz odvolání žalobce). U jednání žalobce uvedl, že k návrhu na odnětí půdy ze ZPF s odvodem přistoupil proto, aby vůbec mohl lávku postavit. Subjektivní motivace žalobce ke stavbě lávky nicméně není pro posouzení věci rozhodující, neboť žalobce si mohl přístup ke svým pozemkům zvolit jakkoliv chtěl, byť se soudu nebo úřadům může jevit nepochopitelný. Pro účely posouzení odvolání proti vyměření odvodu ze ZPF je zejména v nyní projednávané věci podstatné posouzení objektivní potřeby stavby a jejího využití pro obhospodařování určitých pozemků a otázka, zda jsou tyto pozemky zemědělské a zda na nich probíhá zemědělská činnost.
12. Většina žalobní argumentace se tudíž míjí s podstatou výjimky dle § 11a odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ZPF. V rámci citovaného ustanovení není podstatné, zda se jedná o *veřejně přístupnou* účelovou komunikaci nebo ne, k čemuž směřovalo jádro žalobní argumentace, ale podstatné je pouze to, zda šlo o odnětí půdy pro výstavbu účelové komunikace sloužících k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Podstatný je proto účel komunikace, ne to, zda je či není veřejně přístupná.
13. Část žalobní argumentace, týkající se toho, zda se v případě lávky jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, je zcela irrelevantní a z pohledu posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí i nedůvodná. Není totiž sporné, že se jedná o účelovou komunikaci, která je přístupná veřejnosti.
14. Pro posouzení věci je relevantní pouze ta část žalobní argumentace, v níž žalobce tvrdí, že lávka slouží pro účely obhospodařování zemědělských pozemků lehkou zemědělskou technikou. Soud do spisu doplnil katastrální mapy, výpisy z katastru nemovitostí a fotografie ze serveru www.mapy.cz. Z takto doplněných podkladů soud aproboval názor žalovaného, že k vyměření odvodu za odnětí půdy ze ZPF došlo v souladu se zákonem.

15. Žalovaný zcela správně ve svém vyjádření poukázal na to, že rozdělení areálu žalobce na veřejnou a neveřejnou část je pouze a jediné volbou žalobce, kam na své pozemky umožní veřejnosti přístup. Takové rozdělení, resp. přístup veřejnosti na pozemky žalobce a jeho zajištění, nemá žádné opodstatnění z hlediska údržby zeleně nebo „zemědělské“ obhospodařování pozemků žalobce.
16. Žalobce nijak blíže nespecifikoval, jak obhospodařovává zemědělské pozemky, pouze uvedl, že na jednom z nich se nachází sad a že k obhospodařování používá úzký traktorek na sekání trávy, robotickou sekačku, či jiné ruční (i mechanické) zemědělské nářadí. Soudu nicméně zůstává nejasné, k čemu by bylo k používání takového nářadí nutné budovat lávku, jejímž účelem by bylo obhospodařování zemědělských pozemků. Ze všech listinných podkladů, které soud založil do soudního spisu, jednoznačně vyplývá, že lávka nemůže přinášet žádný benefit při obhospodařování zemědělských pozemků.
17. Zcela evidentně je patná účelovost argumentace žalobce u pozemku p. č. 905, který nemá žádnou přímou souvislost s umístěním lávky, neboť se nachází až za celým areálem Běleckého mlýna a z dotčené lávky k němu není ani přímý ani nepřímý přístup.
18. S předmětnou lávkou mohou mít souvislost pouze pozemky p. č. 901, 910 a 911, z nichž pozemek p. č. 901 je koryto vodního toku (druh pozemku vodní plocha), pozemek p. č. 910 je v katastru nemovitostí veden jako zeleň (druh pozemku ostatní plocha) a pozemek p. č. 911 je veden jako trvalý travní porost. Teoreticky lze dovodit souvislost s pozemkem p. č. 906 s ohledem na výsadbu stromů, který je veden v katastru nemovitostí jako zahrada.
19. Ze shora citovaného § 11a odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ZPF vyplývá, že se výjimka vztahuje na lesní a zemědělské pozemky.
20. Podle § 1 odst. 2 zákona o ochraně ZPF zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „zemědělská půda“). Součástí zemědělské půdy jsou krajinné prvky podle nařízení vlády o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, které se na ní nacházejí, (dále jen „krajinný prvek“).
21. Podle § 1 odst. 3 zákona o ochraně ZPF do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, technická protierozní opatření apod.
22. Obdobně podle § 3 odst. 2 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, se pozemky člení podle druhů na ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky.
23. Jak vyplývá z výše citovaných záznamů v katastru nemovitostí, lze za zemědělský pozemek považovat pozemek p. č. 911 a pozemek p. č. 906. Podle fotografií ze serveru mapy.cz je patrná nová výsadba několik stromů a z provedeného dokazování má soud za prokázané, že na pozemcích p. č. 906 a p. č. 911 jsou vysazeny mladé stromy, o kterých žalobce tvrdí, že se jedné o ovocné stromy. Z leteckých map pozemků kolem Běleckého mlýna je patrné, že se na nich nachází několik cest jak pro motorová vozidla, tak i cestiček pro pěší. Ve vztahu k vodní nádrži je patrné, že kolem ní vede cesta, která zajišťuje přístup na dotčené pozemky

cca ve stejné délce, jako je vzdálenost od areálu, kde je dle žalobce uskladňována technika, jako přes dotčenou lávku. Z leteckých snímků zároveň neplyne, že by přístup na pozemek p. č. 906 a přes něj dále na pozemek p. č. 911 nebyl možný pro techniku k obhospodařování přímo z areálu Běleckého mlýna kolem vodní nádrže. Dále je z nich patrné, že lávka zjevně vede k parkovišti za říčkou Romží.

24. S ohledem na provedené dokazování dospěl soud z mapových podkladů k závěru, že přístup ke svým pozemkům má žalobce zajištěn přes své vlastní pozemky a potřeba vybudování lávky s souvislosti s obhospodařování jeho pozemků nebyla prokázána. Rozdělení svých pozemků na veřejnou a neveřejnou část je po obhospodařování pozemků zcela irelevantní, stejně jako vybudování zábran, které mají sloužit k omezení přístupu k veřejnosti, neboť rozhodnutí, které části svých pozemků žalobce zpřístupní veřejnosti, ho nijak nemůže zavazovat v tom, kudy se na nich bude pohybovat sám.
25. Soud na základě všeho shora uvedeného neshledal existenci objektivní potřeby k budování lávky pro zemědělské účely (obhospodařování zemědělských pozemků). Jednoznačně se jeví, že lávka byla budována pro usnadnění přístupu pěších z parkoviště. Zajištění žalobci lépe vyhovujícího přístupu na pozemky není důvodem pro nevyměření odvodu ze ZPF. S ohledem na to, že sám žalobce od počátku žádal o zpoplatněné odnětí půdy ze ZPF, jeví se soudu argumentace uplatněná v odvolání a nyní uplatněná v žalobě jako snaha vyhnout se plnění zákonné povinnosti uhradit (nijak závratnou) částku za odnětí půdy ze ZPF.

IV. Shrnutí a náklady řízení

26. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. září 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu